

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

FRANČISKANI SO NA VRSTI. — Vsi redovi na Slovenskem pridejo stopnja za stopnjo na vrsto, da se seznanijo a sodnimi metodami "nove" Jugoslavije. Na Hrvaškem so sinove svetega Frančiška Asiškega pritiskali komunisti že od vsega početka, v Sloveniji pa je izgledalo, da bodo tisti, ki so ostali doma prišli precej dobro skozi težave preganjane cerkve. To upanje je bilo tem večje, ker je nekaj članov tega reda precej za ljubljeno gledalo na partizanstvo in niso verjeli drugim bolj izkušnim, da je za partizanstvo čisti komunizem. Sedaj je komunistična oblast povedala na debelo, da pred komunističnimi udarci nikogar ne obvaruje dejstvo, da je kdaj stregel partizanom ali se navduševal za Osvobodilno fronto. Komunizem je proti krščanstvu in tako proti vsem redovom.

"NE POTREBUJEMO VAS VEČ." — Gorški "Slovenski Primorec" prinaša sledečo vest: "Med tujo okupacijo so neki frančiškani v Ljubljani skrivali komunistične voditelje. Sedaj so zaprli isti komunisti frančiškanskega provincijala. Neki pater, ki je bil za OF poprej posebno goreč, se je obrnil do oblasti in

jih prosil, naj izpuste provincijala. Skliceval se je na zasluge nekaterih frančiškanov. Dobil je odgovor: "Prej smo vas potrebovali, sedaj vas ne potrebujemo več."

KAJ JE GREH OBSEJENIH. — 19. decembra so bili po dolgih mesecih zapora obsejeni štirje patri. Skoro vse, kar so jim očitali se je suhalo okrog tega, da so pomagali hrvaškim frančiškanom bežati pred Titom čez mejo. V Jugoslaviji je sedaj eden naglavnih grehov, če hočeš kako prodreti železni zastor, ki ga je komunizem potegnil okrog držav, ki so pod moskovsko komando. Ko so videli slovenski frančiškani, kakšna pravica se deli v Titovini, so baje pomagali s obratom, da so ušli partizanski pravici.

TAVČAR TEODOR, frančiškanski provincijal, ki so ga v razpravi imenovali kar Franc Tavčar, da se ne bi kako poklonili njegovemu samostanskemu imenu, je bil glavna tarča. Poleg tega, da je — po zadržanju komunistov — pomagal pobegniti nekaterim Hrvatim čez mejo, je bil tudi v pismeni zvezi s nekdanjim provincijalom Gracijanom Hericem. To je seveda velik zločin. (Dalje na 3. strani)

Rusija zahteva, da se ne združita angleška in ameriška cona v Nemčiji

Berlin. — Rusija je prišla uradno na dan z zahtevo, da Zed. države in Anglija ne izvedejo spojitve svojih zasedbenih con v Nemčiji, kakor sta se že dogovorili, da ju bodo.

Sovjetski maršal Sokolovski je pri zavezniški kontrolni komisiji izjavil, da bi bila taka spojitve kršitev dogovorov v Potsdamu.

Sovjetski maršal pa ni ničesar omenil, naj bi ameriške in angleške čete odšle iz Berlina, kot je to zahtevalo pred par tedni časopisje, ki je kontrolirano od Moskve.

Pri seji je govoril tudi ameriški general Clay, ki je povedal, da so v zapadni Nemčiji na dnevnem redu stavke in grožnje za stavke radi nezadostne hrane. Takoj po seji se je Clay odpeljal domov v Ameriko, da poroča predsedniku o položaju.

Poizvedovalni kotiček

Kje se nahajata Jože in Janez Perko, doma iz vasi Tolčane št. 1, p. Zagradec na Dolenjskem. Za njiju naslov bi rada zvedela Frančiška Maver, po domače Gašperjeva iz Tolčan št. 1. Zagradec, Jugoslavija radi važnih zadev. Ako ve kdo za njiju naslova, ali če sama to čitata, naj se zgleda v uradu Steve F. Pirnat Co. 6516 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio, ali naj pa piše direktno gori omenjeni Frančiški Maver.

OTROK JE UMRL NA ŽUPANOVI MIZI, KER GA NISO HOTELI V BOLNIŠNICO

Indianapolis, Ind. — Mr. in Mrs. Jensen sta nesla svojega 4 mesece starega otroka v bolnišnico, ker je bil bolan. Zdravnik ga je natančno preiskal, mu dal nekaj zdravil in rekel, naj otroka nesejo domov, ker ni toliko bolan, da bi ga vzeli v bolnišnico.

Toda otrok ni bil nič boljši in drugi sta ga nesla starša na-

V CLEVELANDU JE GORKEJE, SNEG OBETAJO

Včeraj nam je topel val od juga razgrel ozračje v tem delu države Ohio. Vremenski urad misli, da bo tako ostalo ves dan danes. Toploter bo danes skočil celo na 33 stopinj nad ničlo.

Toda iz Kanade nam obljubijo za jutri mrzlo, vendar ne bo sile. Danes bo morda tudi nekoliko pobeželo, pa samo toliko, da se bo poznalo.

Plinarna je dala včeraj industriji zopet vso zalogo plina, ki ga je bila tekom zadnjih mrzlih dni utrgala za 50%.

Whitney bo podpiral zdaj Trumana

Washington. — A. F. Whitney, predsednik unije železničarjev, ki je lansko leto zagrozil, da bo zbral milijone dolarjev, da porazi predsednika Trumana, je bil včeraj v posetih v Beli hiši. Pri odhodu je rekel, da bodo njegovi železničarji podpirali demokrate pri volitvah.

Bosta že shajala, če bosta varčevala

London. — Poslanska zbornica je odobrila račun vlade, da bosta dobivala princeza Elizabeta in njen mož Filip po \$200,000 na leto za "vsakdanje potreščine."

NAM JE TUKAJ DOBRO, ZATO SE PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI-MO NA BEGUNCE

Vlada je vprašala pivovarne, naj znižajo uporabo žita

Pivovarne naj bi ga prihranile do 20% in sicer prostovoljno

Washington. — Poljedelski tajnik Anderson se je včeraj sestel s zastopniki ameriških pivovarov ter apeliral nanje, naj bi prostovoljno pristali na to, da porabijo za svoje izdelke za 20 odstotkov manj žita, dokler je pomanjkanje istega.

Toda Anderson jim je tudi rekel, če pivovarne mislijo, da tega ne morejo storiti iz svoje volje, bo vprašal kongres, naj napravi postavbo, ki jih bo k temu primorala.

Povedal jim je tudi, da ko se distilerije niso prostovoljno izjavile, da bodo porabile gotove odstotke manj žita, mu je dal kongres polno moč, da je poljedelski urad določil, koliko žita dobi vsaka distilerija.

Nekatere pivovarne, zlasti večje, so izjavile, da bi to zmanjšalo produkcijo piva od 15 do 20%, manjše so pa rekle, da ne, ker je treba variti v tem slučaju več takega piva, ki zahteva manj žita.

Mesto v Ohio bo dalo pomoč mestu v Franciji

Gallipolis, O. — To mesto, ki šteje 8.000 prebivalcev in ki leži ob reki Ohio, je sklenilo, da bo prevzelo skrb za kako francosko mesto istega obsega. Gallipolis so namreč ustanovili francoski naseljenci leta 1790. Kakih 500 se jih je takrat naselilo tukaj.

S pomočjo oblasti bo mesto izbralo neko mesto v Franciji in pomagalo tam najpotrebnejšim ljudem. Vrh tega so pa še tukaj naseljenci, ki imajo daljnjo sorodstvo doma in tem bodo še osebno pomagali.

Racioniranje kruha bo Anglija končala letos

London. — Minister za prehrano je rekel, da bo racioniranje kruha in moke končano najbrže še letos. Rekel je, da letošnje leto ne bo tako težko, kot je bilo lansko.

Urgira olajšave v davkih malim hišnim posestnikom

Washington. — Senator Buck iz Delaware je svetoval kongresu, naj da kakšno olajšavo malim hišnim posestnikom, ki so prizadeti radi najemniške kontrole. Rekel je, da bo vključil dodatek, k predlogu da se podaljša najemniška postava po 29. februarju.

Rekel je dalje, da on ni za to, da se dovoli zmanjšanje davkov korporacijam, ampak samo posameznim hišnim posestnikom, ki so oškodovani radi majhne najemnine, katere ne morejo zvišati radi postavbe. Ta olajšava naj bi se dala z manjšimi davki na hiše, ki so v najemu in ki ne donajajo dosti.

Republikanec svari, da odobrimo Marshallov načrt, ali se oborožimo

Tako svetuje kongresu John Dulles, ki je svetovalec za tujezemske zadeve

Washington. — John Foster Dulles, republikanec in svetovalec za tujezemske zadeve, je izjavil, da ima kongres samo dvojno pot: ali odobri Marshallov načrt za obnovo Evrope, ali pa določi denar za oboroževanje Amerike.

Ako Marshallov načrt ne bo odobren, bo Rusija v stanu porabiti vso Evropo in tedaj bodo morale Zed. države gledati, da povečajo svojo obrambo v ogromni meri.

Rekel je tudi, da če kongres ne bi zadnji mesec dovolil tisti denar za pomoč Evropi, bi Rusija danes gospodovala od Francije do Severne Afrike ob Atlantiku.

Povedal je, da v Evropi ne bo miru, dokler Sovjetska Rusija ne bo uvidela, da je tam nekaj dežel, ki so in hočejo ostati svobodne. Tedaj šele bo Rusija odnehala. Da pa te dežele ostanejo neodvisne in svobodne, jim bo pomagal edino Marshallov načrt, je rekel.

Sirovo maslo ceneje v New Yorku

New York. — Cena sirovemu maslu je padla za 4 cente in pol pri funtu in je zdaj 82 centov za prve vrste.

Bivši premier Nagy pripoveduje, zakaj ima Tito tako moč

Vzrok je, ker je bil prvi, ki je pripeljal deželo h komunistom

Včeraj je bil v Clevelandu bivši ogrski premier Ferenc Nagy, ki je povedal tukajšnjim časnikarjem, odkod ima maršal Tito tako vodilno moč za železno zaveso. Vzrok je, je rekel Nagy, ker je bil Tito prvi izmed komunističnih voditeljev, ki je pripeljal Jugoslavijo v objem komunizma. Prav radi tega mu je bila iz Moskve poverjena naloga, da pripelje v sovjetsko območje vse dežele vzhodne Evrope.

Radi Titovega napora, ki ima za seboj vso moč Rusije, je zdaj vzhodna Evropa najbolj kočljiva točka na svetu in nobeni mednarodni dogovori ne bodo držali, dokler položaj tam ne bo stabiliziran, je rekel Nagy.

Povedal je tudi, da bi narodi v vzhodni Evropi z veseljem sodelovali pri Marshallovem načrtu, toda jim ne pusti Rusija. To pa zato, ker zadovoljne in uspešne dežele so slabo polje za komunizem.

Iz raznih naselbin

Madison, O. — Mrs. Anton Gombach iz 20. ceste, North Madison, O. kjer vodijo znano gostilno, se je podala v New Smyrna, Florida, na odhiti. Tam bo pri svoji hčeri preživela zimski mesec. Želimo ji prav veselo bivanje v topli Floridi in pa sren povratek domov.

Trupla 700 letalcev na potu v Ameriko

Belgrad. — Danes odpeljejo iz Jugoslavije trupla 700 ameriških letalcev, ki so izgubili svoje življenje v Jugoslaviji v boju z Nemci tekom vojne. Jugoslavija jim je izkazala vso vojaško čast.

Ruski "duhovnik" je bil prijatelj v Nemčiji

Monakovo. — Ruski duhovnik Nikolaj Aftonomov je bil poklican pred vojaško sodišče, da pojasni, zakaj se izdaja za katoliškega duhovnika, ko nima nobene pravice za to.

Dewey je proti trem terminom za predsednika

Albany, N. Y. — Thomas Dewey, ki je pripravljen sprejeti predsedniško nominacijo na republikanski listi, je izjavil, da je on proti temu, da bi kak predsednik Zed. držav služil več kot dva termina.

Dalje je izjavil, da je on proti centralizaciji vlade, ker bi bila to nekakšna taka vlada kot jo imajo v Rusiji, kjer je vlada vse, narod nič.

Deweya so zadnje čase napadali, češ da ne da nobene izjave o svojem stališču glede svetovnih problemov.

Kongres išče milijone ki si jih je izposodila RFC iz vladne blagajne

Gre za \$12,500,000,000 ki si jih je RFC vzela v zadnjih 15 letih

Washington. — Kongres išče \$12,500,000,000, ki si jih je izposodila RFC (Reconstruction Finance Corp.) iz vladne blagajne v zadnjih 15 letih. Odkar je bil izvoljen republikanski kongres so začeli iskati, kam vse so šli ti milijoni korporacije, ki jo je ustvaril novi deal.

Dva odseka preiskujeta ob istem času, v senatu in poslanski zbornici. Zadnjemu načeljuje kongresnik Bender iz Clevelanda. Da je zadeva resna kaže to, da je vsak dan navzoč pri preiskavi vodja demokratov v poslanski zbornici, John W. McCormack.

Kongresnik Bender pravi, da se je napravilo milijone dolarjev s tem, da se je posodilo vladni denar raznim korporacijam, ne da bi plačale kaj nazaj, ali nekaj dolga. Tako je RFC dala železnice tekom vojne več kot 9 milijonov dolarjev. Na milijone dolarja je šlo z vojne tovarne, od katerih ni vlada dobila nobene centa najemnine.

Ta denar je šel iz vladne blagajne, ker se ni vprašalo kongres za dovoljenje, ampak ga je dala RFC na svojo roko. Tuji mnogi vladni agenciji je dobilo denar od RFC, da ni bilo treba vprašati kongres za izdatke.

En tak slučaj je bil ta, ko je RFC izdala 10 milijonov dolarjev, da je obratovala Montgomery Ward Co. v Chicagu, ko je bil tam nesporazum z delavci in je vlada nastopila proti vodstvu.

RFC, ki je zgradila vse vojne tovarne, se jih je iznebila ob koncu vojne s tem, da jih je proglasila za vojni preostanek in kar so dobili zanje, je šlo vse direktno v vladno blagajno in ne k RFC. Tako RFC ni bilo treba pokazati, koliko izgube je pri tem napravila. Zato bo pa tudi težko dognati, kam vse je šel denar iz vladne blagajne potom RFC.

V Ohio bodo vrtali za oljem, če da vlada denar

Columbus, O. — Podguverner Paul Herbert je pisal vsem kongresnikom iz države Ohio, naj delajo na to, da dovoli kongres večjo vsoto denarja za iskanje olja v državi Ohio. Kongres je že dovolil v ta namen \$30,000,000, toda to je za vso deželo in za iskanje olja povsod.

Herbert pravi, da morajo biti v južnem in osrednjem delu države bogati zakladi olja, ker je tam premož in da bi se izplačalo vrtati vrelce. To bi ustvarilo tudi novo industrijo v državi.

Razne drobne novice iz Clevelanda in to okolice

Odhod v Kalifornijo

Danes se odpelje proti Kaliforniji družina Mr. in Mrs. Fr. Benedict ter dve hčeri iz 14821 Hale Ave. Družina se bo za stalno naselila v Kaliforniji, kjer je že mati. Želimo jim srečno potovanje in zadovoljno bivanje v novem domu.

Nove uradnice

Društvo Srca Marije ima za letos sledeči odbor: Predsednica Julia Brezovar, podpredsednica Cecilija Skrbec, finančna tajnica in zapisničarka Mary Otoničar, 1110 E. 66. St., tel. HE 6933, druga tajnica Annie Znidaršič, blagajničarka Louise Pikš, odbornica Mary Skul, rediteljica Frances Kasunič, nadzornice: Jennie Brodnik, Mary Stanonik, Frances Baraga; zdravniki so vsi slovenski zdravniki. Seje so vsako 2. nedeljo v mesecu v šoli sv. Vida.

Zadušnica

V soboto ob 6:30 bo v cerkvi sv. Lovrenca maša za pokojno Alojzijo Verček.

Na obisk k hčeri

Mrs. Thomas Kraic iz 1109 E. 63. St. se je podala na obisk k svoji hčeri Mary v Los Angeles, kjer bo ostala do maja, da si nekoliko okrepi svoje rahlo zdravje.

Na bolnišni postelji

Ella Pulc iz 3320 W. 88. St. se nahaja že več tednov bolna na svojem domu. Vesela bo prijateljskih obiskov.

Poroka

Mr. in Mrs. Joseph Eckhart, 1029 E. 77. St., naznanjata, da se bo poročila njiju hčerka Angela z Mr. Joseph Petsche, sinom Mr. in Mrs. Joseph Petsche iz 1424 E. 84. St. Poroka bo v soboto 24. jan. ob 10 v cerkvi sv. Vida. Vse najboljše ji-ma želimo v novem stanu.

Sinko je

Pri družini Mr. in Mrs. Anthony Tomšić, 1410 Addison Rd. se je oglasila tetka štokljia in jim pustila za spomin krepkeg sainskoga prvorojenca. Materino deklško ime je bilo Helen Perko. Tako sta postala Mr. in Mrs. Anton Tomšić iz 1193 E. 61. St., prvič stari ata in stara mama, Mr. in Mrs. Fr. Perko iz Maple Heights, O., pa drugi. Naš poklon sem skupaj.

MOST BODO ODPRLI V PONDELJEK V COLLINWOODU

Most nad NYC železnico na 152. cesti v Collinwoodu, ki ga popravljajo že od lanskega septembra, bodo odprli prometu v ponedeljek. Tako naznanja mestni postrežbeni direktor. Toda v tem času mora biti lepo vreme, da bodo z delom lahko gotovi do ponedeljka.

Trgovci na tej cesti so se upravičeno pritoževali nad zavlavljanjem, ker jim je to vzelo mnogo kupčije, ker gre ves cestni promet po 140. cesti.

Ni mogel živeti z \$165 na mesec

Indianapolis. — Frank Dillon, ki je bil manager podružnice Citizens State Banke v Spiceland, Ind. si je v teku let prisvojil iz bančnega denarja do \$15,000. Rekel je, da je imel \$165 na mesec plače, s čemer ni mogel preživeti sebe, ženo in dvoje otrok.

Čaka, da pride na vrsto. — Psiček "Bruce," mongrel pasme, katerega lastuje Mrs. Isabel Maidstone, 72 let stara Londončanka, je pravi pomočnik svoji gospodinjji. Na sliki ga vidimo, ko mesto nje čaka v vrsti pred gročerijsko trgovino, med tem, ko gre njegova gospodinja po drugih opravkih.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROCNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
\$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

1948	JANUARY	1948
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 14 Wed., Jan. 21, 1948

Kako bo z Grčijo?

G. I. Sulzberger, glavni poročevalec lista "New York Times," poroča svojemu listu iz Pariza:

Če bi bila Grčija otok ali sub-kontinent, kakor je Avstralija, tedaj bi ne bilo danes pred svetom nobenega grškega problema. Grška vlada, nezmožna, kakršna je, in grška armada, kaptična, kakršna je bila, bi z lahkoto obračunali z grškimi gerilskimi četami ter z Markosovo komunistično "vlado."

Ampak stvar ni takšna. Za Markosom so komunistične baze Albanije, Jugoslavije in Bolgarije. Za temi pa je trdnjava svetovnega komunizma — Moskva. Z Markosom so albanske teritorialne aspiracije za Epir, jugoslovanske teritorialne aspiracije za Macedonijo, bolgarske teritorialne aspiracije za Trakijo.

Za vsemi temi aspiracijami pa so ruske teritorialne aspiracije za izhod na Sredozemlje, za kontrolo Egejskega morja, za dominacijo Bospora in Dardanel. Grčija s svojo ogromno obalo ter s svojimi strateško posejanimi otoki — Kreto, Dodekanezi, Imbrosom, Lemnosom, Krfo — je za Rusijo ogromnega pomena.

Pred vojno je bilo rečeno, da kdor je gospodar Češke, je gospodar Evrope. Sovjetska zveza je gospodar Češke. In gospodar Grčije je gospodar vzhodnega Sredozemlja ter ima vsjo priliko za kontroliranje vsega Sredozemlja. Vse to so že dokazali Rim, Bizanc, otomanska Turčija in Velika Britanija. Italija je poskusila zagospodariti nad Sredozemljem najprej z zavzetjem Dodekanezov, pod Mussolinijem pa s politiko o Mare Nostrum. Zdaj pa je prišla Moskva tvegati ta poskus.

Britanija si je izza bitke pri Navarino zalivu, s svojo Krimsko vojno in s svojo berlinsko pogodbo, ki jo je sklenil Disraeli, prizadevala blokirati rusko prodiranje s tem, da je krepila slabotno Turčijo. To je bila še vedno britanska politika, ki je bila podpisana ankarska pogodba leta 1939.

Kako bo zdaj ta politika prizadela svetovni položaj? Fundamentalno ne bo spremenila situacije. Ne glede na izid sedanje krize, bo sovjetski pritisk na Grčijo in Turčijo ostal, toda Grčija najbrže ne bo komunistizirana.

To mnenje temelji na drugih gotovih mnenjih. Predvsem je povojna doba po drugi svetovni vojni dokazala, da kjer naleti Sovjetska zveza ali njene lutke na odločen odpor, tedaj prenese Moskva svoj pritisk drugam ter začasno opusti staro bojišče. Tako so v poletju leta 1946, ko je bilo tržaško ozemlje prava smodnišnica, jugoslovanski letalci, katerim je poveljeval ruski častnik, sestrelili dvojce ameriških letal. Zedinjene države so nemudoma odgovorile na to z n. to, ki je bila skoraj ultimatum, in napetost položaja je nenadoma popustila.

Tako se bo tudi situacija v Grčiji ohladila, in to vsaj začasno, čim Moskva izprevidi, da so njene poteze blokiranje. Markosova avantura je poskusni balon. Možno je, da bo Markosova vlada priznana od Albanije in Bolgarije, mogoče tudi od Jugoslavije in Romunije, ne pa do Moskve — to je, vsaj ne dotlej, dokler ne bo imela Markosova stvar kaj več izgledov na uspeh.

Ko bo Moskva sprevidela, da Trumanova doktrina ni omejena na svoj originalni koncept in da se da Grčiji lahko nadaljno pomoč, tedaj je velika možnost, da bo Markos na lepem izginil z zgodovinske pozornice. Njegov namen je — kot je dal jasno razumeti grški komunist Zachariades, ki je začel Markosovo "vlado." — je v tem, da izsili "kompromis" z Atenami, s katerim kompromisom bi prišli komunisti zopet do oblasti.

Moskva ne samo, da ne mara vojne — nihče je ne mara! — ampak se tudi boji riskirati vojno.

Ampak kljub vsemu temu se Moskva ne bo odpovedala svojim prizadevanjem. USSR bo še nadalje potiskala proti Sredozemlju, kadar koli se ji bodo zdele prilike ugodne za to. Ona sila, ki dominira Sredozemlje, obkroža Evropo, čeprav je ne kontrolira. In Moskva še trdno sedi v Češki, ki dominira kontinent. Zato bo grško-turška meja ostala nevarna črta dotlej, dokler si bodo stale nasproti anglo-ameriška zveza in Sovjetska zveza.

Medtem pa, če se Moskvi njena grška politika izjalovi, se bo Moskva najbrže zadovoljila s konsolidacijo Balkana in z Podonavsko federacijo. Albanija, Jugoslavija, Bolgarija, Romunska, Madžarska, Češkoslovaška in Poljska so vedno tesneje povezane z različnimi pakti in zvezami z USSR. Ako bi Grčija podlegla, tedaj bi bila slika zaokrožena v strateškem, političnem in ekonomskem oziru. Turčija bi bila odrezana, prav tako bližnji vzhod. Ampak Washington vse to dobro ve, prav tako tudi London.

Kakor kaže današnji položaj, bo najbrže leta 1948 grška situacija stabilizirana brez vojne, sovjetski pritisk pa bo prenehan proti zapadu in na Daljni vzhod. Da so gornji nazori pravilni, svedočijo že poročila o tesnem povezovanju balkanskih držav, ki utedejo biti v doglednem času priključene Sovjetski zvezi, kakor tudi poročila z Daljnega vzhoda, ki naznanjajo o čedalje večjih tamošnjih komunističnih aktivnostih.

BESEDA IZ NARODA

Slovenska Zveza društev Najsvetejšega Imena

Cleveland, O. — Uradnikom in članom Zveze slovenskih društev Najsvetejšega Imena, se tem potom naznanja, da se vrši letna ali glavna seja, v nedeljo, dne 25. januarja in sicer pri fari sv. Lovrenca v Newburghu in ne pri Sv. Kristini, kakor je bilo na zadnji seji odločeno in to iz gotovih vzrokov. Cenjeni člani! Leto 1947 je bilo za nas jako važno v vseh ozirih, posebno pa v tem, da se je vzbudilo veliko zanimanje za društva Najsvetejšega Imena.

Z letom 1948 začenja naša Zveza — DESETO LETO svoje dobe. Veliko se je storilo v preteklih letih našega obstanka, veliko več pa moramo narediti v bodočnosti, ker potreba je in bo večja za delovanje na verskem in narodnem polju — ker končno to gre skupaj. Kdor je veren, je tudi v resnici naroden.

Da se pa uresničijo naši ideali, je pa potrebno sodelovanje VSEH. Torej bratje, udeležite se te naše letne seje v velikem številu, kakaj ta seja je velike važnosti — saj ravno sedaj se pripravijo smernice za bodočnost. Velike važnosti je tudi volitev odbora, ki bo vodil Zvezo v letu 1948.

Pridite VSI k prijaznim in postrežljivim našim bratom pri Sv. Lovrencu.

Pobožnost v cerkvi bo ob 2 uri popoldne in takoj zatem se pa vrši seja.

Na svidenje torej v nedeljo 25. januarja.

V Najsv. Imenu va!
Frank A. Hočevar, taj.

Novice iz Willarda

Willard, Wis. — Nas č. g. župnik Father Bernrad se je moral podati v bolnišnico, kjer je sedaj že drugi teden.

V pravno isti bolnišnici so še sledeči naši rojaki in rojakinje: Mrs. John Pernič, ki se je morala podvreči nevarni operaciji, Mrs. Vidko Staut je tudi že par tednov tam, na operaciji je moral tudi John Volovšek, Fred Perko, ki si je zlomil nogo je tudi že par tednov tam, Mrs. Jos. Klun (Greenwood), ki je bila pobita v avtomobilski nesreči, je morala že drugi v bolnišnico.

Vsi ti bolniki so že na potu okrevanja in vse tak kaže, da ko bodo to brali, bodo gotovo že vsi doma in upamo, da tudi dobro pozdravljeni, kar Bog da. Ti bolniki so vsi v St. Joseph bolnišnici v Marshfieldu. John Požega, ki je bil v službi Strica Sama v času vojne, si je nakopal neko bolezen, radi katere se je moral po lani v bolnišnico v Tomho, Wis.

"Sam ne bom več!" tako je sklenil Frank Debevec in si je izbral zalo in pošteno dekle Agnes Klopotosky, katere naj bi mu bila družica in pomočnica v nadaljnjem življenju. V soboto 10. januarja je bila poroka s sv. mašo. Poročne obrede pa je opravil Father Novak, župnik iz Greenwooda. Ženin je sin poštene, katoliške in med nami splošno priljubljene Anton Debevečeve družine (mati mu je umrla pred nekaj meseci). Tudi nevesta je iz dobre katoliške in med nami dobro poznane družine Klopotosky. Mnogo, mnogo veselih in zadovoljnih dni vama v imenu mnogih želi podpisani.

Zaga za rezanje hlodov (saw mill) bo pri Peruški, prav pri Tioga Road. Bom pa še drugi kaj poročal. Pozdravljeni.

Ludvig Perušek.

—Pravijo, da človek, ki živi 75 let v tem času popije nič manj kot 21,031 galon vode.

Zahvala in drugo

Cleveland (Newburgh), O. — Skoro bo že poteklo mesec dni v letu 1948, dasi se nam zdi, da je komaj par dni po božiču. In ko večkrat pregledujemo božične kartice, ki sem jih prejela tako veliko število, si mislim: 1-mam pač veliko prijateljev in prijateljic. Vsem, ki ste mi poslali božične kartice, se prav pristožno zahvalim. Vsem gotovo nisem odpisala, zato pa naj velja ta moja zahvala prav vsem.

Prav pristožno zahvalo pa izrekam č. g. Rev. Mikotu Godina, duhovnemu pomočniku v Carey, O., za krasno in prijazno pismo. Spominjam se krasnih prizorov v Carey, O. lanske leto. Tudi letos in še mnogo let želim udeležiti se romanja na priljubljeni božji poti v Carey, O.

Letos, če bomo pri zdravju, gremo 15. in 16. avgusta, zato pa se še sedaj pripravim vsem bivšim romarjem, da gremo zopet skupno po tolažbo k Mariji Tolažnici. Pa tudi tisti, kateri minula leta niso imeli prilike iti z nami, naj sedaj skrbijo, da bomo letos še v večjem številu počastili našo nebesko mater Marijo Tolažnico. Vsi smo potrebni tolažbe in vsi smo potrebni Marijine pomoči, zato pa bodimo tudi vsi vneti častilci Marijini, saj kdor njo časti, se ne pogubi.

Zato še enkrat vsem, ki ste mi poslali božične pozdrave, najlepša hvala in za vas vse bo v bližnji bodočnosti darovana v. maša na Marijinem oltarju v Carey, Ohio. — Vsem prijateljem in prijateljicam pa želim v letu 1948, za črega smo ravno začeli, zdravje, mir in zadovoljnost; saj če smo zdravi ter živimo v miru in zadovoljnosti, smo srečni.

Mary Novak,
3623 E. 82 St.

Rajni Jože Repar

Rajnega Jože Reparja smo spremlili na pokopališču Sv. Pavla v Euclid, Ohio. Tu je izbral prostor še ko je živel, misleč: Tukaj je prostor zraven cerkve in tukaj v bližini bodo kakšno prišli na grob odmoliti kakšen očenaš itd.

Krsto smo položili poleg pokojne soproge Marijane, ter njenega brata Jožeta, bilo je v petek 16. januarja, precej mrzlo je bilo, hiteli smo v tople vozove.

Da pišem teh prav vrtic o Jožetu Reparju je vzrok ta, ker je bil svoje vrste rojak, primerjal bi ga stari koreninai ali hrastovemu deblu, ki se ne da nikomur upogniti, kakor je zrasel tako je ostal. Drugi smo imeli njega za neuka, on nas je imel pa za preveč Amerikance. Za to ni hotel kreniti zanami ali bolj po ameriško, marveč je šel svojo pot, sam sebi je verjel in zaupal. Dobro je gospodaril, pridno je delal težka dela vse svoje žive dni. Poznal sem ga še iz domovine, še doma ga je poznala vsa fara in vedela o njem, da ga ni ustavila nobena še tako huda zima ali še tako deževno vreme, da ne bi "Bhogvi sinovi": Martin in Jože Repar furali s konji težke vozove hlodov in tramov preko naše vasi v Borovnico na postajo. Da, tam se je iz mladih nog Jože naučil trpeti, tam se je tako utrdil, da je ostal kakor iz kremenja utrjen do današnjih dni. Za njega ni bilo treba porušnje suknje, mraz za njega ni imel nobenega upliva, računaj se s tem, da je to sama brez pomembna potrata, ali pa mehka navada.

Toda, časi se spreminjajo, leta 1900 je tudi njemu šinila misel v glavo, da bi bilo dobro iti v Ameriko. Ker se je tisto leto mudil doma na obisku rajni Ju-

nez Grdina, jo je Jože Repar z njim primahal v Ameriko. Amerika je pa že od nekdaj rada sprejemala take imigrante, ki so dospeli sem za težka dela z močnimi rokami in ki se za drugo politiko niso zmenili. Kmalu je dobil delo, ki so ga mnogi odklanjali, tega se je oklenil in se ga je držal. Tovarna, stanovanje in delo, to je bilo tisto, po kar je došel v Ameriko. S seboj je pa prinesel tudi koristne in dobre navade: vestnost in varčevanje.

K temu si je izbral še primerno tovaršico, oba varčna, oba verna, sta si ustanovila dom prav blizu slovenske farne cerkve in živela srečno, dokler ni rajna bila nesrečno zadeta od avtomobila. Od tedaj je rajni Jože gospodaril in pečaril z vso previdnostjo naprej. Dva sina in hči so mu bili v ponos. Oba sina sta služila v armadi, hči se je pa izposlala za bolnišnično postrežnico. Sin Frank, ki je služil kot častnik v zrakoplovni službi, je bil vzor vojaka in ponos družine, se je na povratku preko Atlantika zgubil in bil čez leto dni proglašen za mrtvega. Sin Jože je pa ravno doslužil 6 let vojaške službe in se vrnil nekaj dni predno je zbolel njegov oče in umrl. Hči Mary se je leto dni poprej poročila v Barberton. Na domu je ostal sedaj sin Jože, ki bo oskrboval domačijo.

Tako dozorevajo iz prve generacije tisti, ki so ledino orali in težka dela opravljali. Takrat ni štela učenost, roka je odgovarjala na vprašanje imigrantov. Taki so bili zidarij Amerike. Rajni se je pa počutil ves čas bivanja v Ameriki srečnega, vsega in zadovoljnega. Rad je zahajal vsaki dan v cerkev, odkar je postal brezdelan in na penziji zadnja tri leta. Znamenito pa je bilo od njega tudi to, da je znal na pamet godovne dneve svetnikov, če tudi ni znal čitati. In, ker je zadnja leta delal pri železnici New York Central, in je imel prosto vožnjo na razpolago. To je izrabil in rad potoval. Vsako leto je parkrat pohitel v slovensko naselbino Waukegan, Ill., kjer ga bodo odsedaj gotovo pogrešali. Da si ravno ni znal čitati in ne angleško govorice, je vseeno obhodil naselbine in obiskal domače rojake, s katerimi se je prav po domače razgovarjal.

Naj bo temu trpinu, ki ga tako popravi imenujemo, lahka tuja zemlja. Bog naj mu dodeli v miru počivati.

Anton Grdina.

Človeške pravice

To so pravice, ki jih človek ne more nikomur oddati. Te ga napravijo za pravega človeka, po njih postane to, kar je, po njih se razvija notranje in zunanje, da zaživi osebnost, ki ima obraz in ime. To so prirodne pravice do življenja in zdravlja, do svobode vere in vesti, do zakona in družine, do dela in do deleža na zemeljskih dobrinah. To so pravice, ki so osnovane na naravnem zakonu in obstojajo pred državnim pravnim redom. To so pravice do dostojanstva in svobode, temeljene v tem, da je Bog ustvaril človeka po svoji podobi.

Za te pravice se je človek pogosto sam ogoljufal, ali so ga drugi zanje oslepili. Tem pravicam se je človek odklinal, ko to mu goljufivo dopovedali da je nastal iz opke da je produkt razmer in podredevani.

Te pravice mu je odvzel človek v boga povišan samodržec ali ukradla v boga povišana množica. Žrtvoval jih je totalitaristi, ki mu ni pustila ničesar, kar bi ga spominjalo na svobodo in čast in dostojanstvo, in postal je žival za glasovanje in krma za topove, gola materija, številka, avtomat in suženj-robot.

Vsakdo, ki je prišel k pamesti, ve, da je več kakor ubogi črv, ki se sme še skriviti, če je kdo

ČE VERJAMETE AL PA NE!

(Micka poroča)

On nekaj kloči in ko sem videla, da ne bo zmazal kolone za danes, sem mu rekla: "Pusti no, kaj se boš napejal, ko vidim, da ti ne gre. Ki moram že biti za vse pri hiši bom še to spackala. Bogve, kaj bi ti spravil skupaj ko vidim, kako te mečejo črke, da ni nikomer podobno."

Tako sem mu rekla, pa samo enkrat. Nisem še dobro končala besedo, sem že zaskočila, kako je zastokala zofa, kamor se je raztegnil.

Čakajte, bom povedala, kako je vse to prišlo. Tako je naneslo, da bi šla lahko za par dni v Detroit z našo bebiko, ki sicer ni imela tam nobenega važnega opravka in prav zato je šla tje. Pa še ti pojdi, mi je rekel on. Boš lahko gredoč opravila ženitovanje, za katerega prej nisva imela časa. In ko boš prišla nazaj, je rekel, bo šel pa on. Vidi-te, taki so dedci.

Vendar je boljše nekaj kot nič, sem si mislila. On me itak

nanj stopil, da so človeške pravice zatirane, kjer je diktatura in z njo združena tajna policija, vohunstvo, ovađustvo, cenzura, ječe, koncentracijska taborišča, uboji in umori.

Ne zadostuje, da služijo svoboda, enakost in bratstvo za krilatice. Te pojme, te pravice, ki vsebujejo obenem tudi dolžnosti, mora človek v njih bistvu spoznati in morajo v njem dozoreti. Svoboda ni "pravica, druge zapreti," kakor je nekoč izjavil neki slaboumnež. Svoboda raste iz samopromagovanja, je predvsem notranja svoboda. Enakost ni pravica, da bi vse, ki so pametnejši boljši od mene, zenačil in bi ne smeli biti več od mene, ki sem morda duševna in telesna reva. Bratstvo ne pomeni pravice, da bi smel uzeči drugemu, kar meni ugaja, pa naj si to privoščim na kakršensibo način. Enakost pred zakonom in sicer pred pravičnim zakonom in neko pravico imenujemo, lahka tuja zemlja. Bog naj mu dodeli v miru počivati.

Kdor se vzgaja in raste v pravega človeka, ne najde v človeških pravicah le krilatice za vsakdanjo rabo, temveč globlje, temeljne resnice za vse človeštvo. Človek ni na svetu za stroj, za vsemogotno državo, za diktatorje, za stranko, za množico. Vse to je zaradi človeka na zemlji.

Komunizem in versko prebujenje

Ali veste, da je komunistično preganjanje v Španiji rodilo versko prebujenje? To znači veliko število duhovniških poklicev. Vsa semenišča so polna. Po 400 do 600 bogoslovcev se pripravljajo v največjih semenišnih na svojo službo. Tudi redovniški poklici se množijo. Samo v Kastilski provinci je nad 200 novincev pri jezuitih.

Visokošolska mladina se je vrnila k Cerkvi. Povsod prevladuje duh žrtve in zavest dolžnosti. Verouk poučujejo tudi na univerzi kot obvezen predmet. Katoliška akcija cveta celo med vojaštvom. Zelo veliko število visokošolcev dela vsako leto duhovne vaje. Pa tudi med delavstvom vedno bolj raste verska zavest. Delodajalci dajejo plačo delavcem tudi v času, ko ti delajo duhovne vaje. Še vedno velja zgodovinsko dejstvo, da je kri mučencev seme novih kristijanov.

Zdaj sem kolono končala in bom šla njemu skuhat čaja. Pravijo, da ga nekaj črviči. Pa da najkanem nekaj tistih kapljic notri, je rekel. Samo, da mu ne bi napak hodile, ki jih ni vajen.

No, če bo jutri kaj bolj pri moči, naj kolono pa on piše, če jo če.

Vaša Micka.

ne bo vlekel nikamor, ki vedno čepi pri cajtengah. Bom pa šla, sem rekla, če te lahko pustim samega doma in pa Jimmy, ki bo doma imel, mu bo za družbo. Napisala sem jima, kaj naj si skuha v petek, kaj v soboto in kaj v nedeljo. Potem bom pa še spet doma. Da bo, je sveto obljubil. Pa da ne bosta pozabila pomiti črepinj za vsako jedjo, da jih ne bom našla poln sink. Vse to da bosta napravila, sta mi sveto obljubila.

In ko sem prišla, reva, v nedeljo domov, sem našla tako po hiši, da bi bila šla najrajši kar nazaj. V sinku je bilo cele kupe črepinj. Če bi me ne bilo še par dni domov, pa ne bi imela v čem kuhati, ker bi porabila vso čisto posodo.

Za glavo sem se prišla, ko sem videla nered po hiši. Postelje niso bile postlane nobenkrat, pometeno ni bilo, odkar sem šla z doma. Kakor sem videla po nepomiti posodi, sta si cvrla in kuhala sama jajca in kofe. Saj ne vem, če bom mogla kdaj spraviti proč jajčje ostanke, ki so bili vsi posušeni in so se prišli posode.

Kaj sta pa delala, sem ju vprašala. Jimmy je rekel, da se je naravnal natanko po navodilu svojega očeta, on je pa rekel, da sta si skuha la v petek zjutraj jajca, opoldne jajca, v soboto zjutraj jajca, v soboto opoldne jajca, da sta pa pri tolikem delu popolnoma pozabila na večerjo v petek in soboto. Krži božji, nikdar več ne bom šla od doma, sama že ne. Pa Jimmy je bil še nekam pri moči, on je pa tako osvoheh, da ga bom komaj zopet spravila nazaj z dobro košto. V nedeljo sem mu napravila za večerjo čikenpaprkaš z posrekanimi nudelčki. Če bi ga videli, revčka, kako si je pomagal.

Trdo sem ga prišla in mu očitala, zakaj ni šel vsaj k šornovim, če si že ni hotel sam pakčati doma. Pa je rekel, da ni hotel, ker bi ga vsak vprašal, če sva se skregača, ki je sam prišel. Ima tudi nekaj prav, bi rekel.

Kaj sta pa počela ves ta čas, sem ju vprašala. Jimmy mi je naglo povedal, da ga je oče vlekel v soboto popoldne k njegovemu bratu, kjer je bil čez noč, sam da je šel pa marjašat.

Tok tako, sem rekla. Vedno se tako lepega delaš in mi dopoveduješ, da ti za kvarte ni nič. Šur, komaj pa odnesem pete, si jih pa vso noč premetaval. Kar počakaj, kdaj bom šla še kam. Še bolj bi mu jih naštel, pa mi je naglo dal tri kvadre, ki jih je dobil pri marjašu, kot je rekel, Kaj vem, če jih je res.

Ves teden me bo vzelo, da bom pripravila hišo zopet v red. Zdaj pa še on nekaj kloči, kot sem rekla, menda je bil hotel sestradan. Sedel je k pisalnemu stroju, da bo napisal kolono, pa sem videla, da ne bo šlo nikamor. Zato sem mu rekla: naj gre spiti, jo bom že jaz. Kaj misli, da ne znam. Še boljše kot on, saj jih je že dosti tako reklo. Oni dan je celo nek naš naročniški svetovalec, naj bi enkrat na teden jaz napisala kolono. Saj bi res ne bilo napačno, bi vsaj me dekleta imele kakšno besedo. Samo tega ne vem, ali naj jo napišem za petek ali za ponedeljek, za konec ali začetek tedna. Kaj bi ve rekla, punce.

Zdaj sem kolono končala in bom šla njemu skuhat čaja. Pravijo, da ga nekaj črviči. Pa da najkanem nekaj tistih kapljic notri, je rekel. Samo, da mu ne bi napak hodile, ki jih ni vajen.

No, če bo jutri kaj bolj pri moči, naj kolono pa on piše, če jo če.

Sin mrtvega

ROMAN
Karel Mauser

"Kakor vzameš. Minca je zdaj za dekle v Zvirčah." Klevž napeto gleda v Jernejev obraz. "Kaj?"

Kakor bi ga s kijem mahnil, plane Jernej od mize.

"Ni hotela Fronca. Na tisto noč, preden so šli delat pisma, jo je potegnila k Rebrovcu."

"Kjer je Kodranov Vorenc?"

"Ravno tja. Kar dobro se komandira. Domov pa ne sme. Ji je Bregar prepovedal."

Jernej kar stoji.

"H Kodranovemu grem", se nenadoma splošči.

"Menda boš vendar prej kaj jedel", hiti Neža.

Komaj se da preprostiti. Koj po malici rine v breg.

"Saj se moram tako in tako še javiti na orožniški postaji."

Ga že ni.

Klevž stoji na pragu in se smeje predse. Pres'eto, kako je fant učen!

Vrnil se je po južini dosti boljše volje.

"No, si vse zvedel? Meni se zdi, da je deklšč pravo nakrenil. Boljše ni mogla urediti."

"Vi že veste, oče", se smeje Jernej s Klevžem vred.

Po južini Jernej kar nekam maheda po dvorišču. Klevž ga gleda skozi okno.

Ga tišči, ga, le vprašati ne upa.

Potlej stopi na prag.

"Jernej, prama lahko vzameš in koleselj."

Fant kar zarepetniči v šupo.

"Sem ga pogruntal fanta, sem ga", je toplo Klevžu. "V Zvirče ga vleče."

Jernej je bil koj nared.

"Pa še v mojem imenu jo pozdravi."

Pram je že v skoku.

Prav natančno Jernej ni vedel za Rebrovčevu hišo, le to se je zapomnil, da je nasproti vaškega znamenja. Kljub temu mu ni bilo treba vpraševati. Naravnost na dvorišče je zavozil.

Vorenc je koj stopil na prag, kar brž je zaslišal ropot koleslja. Jerneja ni poznal, pa ga je tokrat.

"Minco sem prišel gledat, če jo imate doma. Na hitro se je spravila od hiše."

"Rada te ima", je Vorenc Jerneja kar tikal. "V hišo stopi. Minca je na polju. Ti bom dal otroka s seboj, da ti pokaže njivo ali pa jo pokličem domov."

"Bom šel kar na polje", vse trepeti v Jerneju. To bo Minca pogledala!

"Kakor ti je najbolj prav. Še prej boš pa zvrnil kozarček brinjevca. Dober je."

Jernej se ni branil. Tri je zvrnil, da ga je kar pogrelo v želodcu.

"Vorenc, boš stricu pokazal, kje je teta Minca. Ali veš, kje je?"

"Na Ledinah, ata."

"Dobro, pelji strica."

Fantič je pri priči zakoračil skozi vrata. Celo pot je govoril in kazal.

Jernej mu je dal dva dinarja.

"Da boš imel za benbone."

Minco je opazil Jernej že na daleč. Kar milo se mu je storilo, ko se je spomnil, da je samo zavoljo njega za dekle. Fronca mora izplačati, preden odide nazaj k vojakom.

Na ozarh Jernej obstane. Ni vedel, ali bi šel prav do nje, ali bi jo poklical.

Da bi bila sama, bi zakoračil po razoru, tako mu je bilo pa nerodno zavoljo gospodinjice.

"Minca!"

Nekoli je ni še tako lepo poklical.

"Minček!"

Kakor bi ustrelil vanjo, je pokonci.

"Jernej!"

Ze teče proti njemu. Ne more skriti veselja, ki ji žari z obraza.

Da ni bilo gospodinjice, bi jo poljubil, tako pa ji je samo trojstnil roko.

"Ti deklšč moj, kaj pa je bilo?"

"Nisem ti hotela pisati, da ne bi bil žalosten. Fronca se nisem mogla otepti, pa sem šla. Zdjaj mi je dobro." Rebrovčevki se je koj zdelo, da je nemara fant Klevžev.

"Minca, kar domov stopita. Saj bom jaz tudi kmalu odrnila. Vorenc, ti pa mene počakaj."

"Če ne boste hudi, da jo od dela vzamem", se smeje Jernej.

"Kar pojdiva. Saj nimava več kaj ponarediti."

Koj, ko sta stopila na kolo, voz, je Minca začela s svojo zgodbo. Jernej je samo zdaj pa zdaj zaklel.

"Frdmansko, da bodo oče tak, si pa nisem mislil."

"Saj jih sama ne razumem. Ne sovražijo te, samo gruntnar-ski nisi."

Jernej je postal kar nekam otožen.

Za česminom sta se poljubila.

"Da si le prišel in da vidiš, da te imam rada", je vsa srečna Minca.

Potlej resna pa vesela zavijeta k Rebrovcu.

Popoldne je minilo kot blisk. Kar potegnil se je mrak od gmajne. Jernej se je moral posloviti.

V nedeljo pridem v Kovor k maši", je še obljubil, okomatal prama in pognal.

Minca je še dolgo ob lesi str-mela za njim. Ta njen Jernej!

Zvečer je bil Klevž take volje, da že zlepa ne kralj. Vina je prinesel. Neža je pa štrukljev napeljala. Ni vsak dan takle. Kako je prijazno v hiši, ko je spet Jernej doma. Še pomisliti ni smela, da samo za deset dni.

Razgovora o Minci se je Klevž kar ogibal. Jernej je ne-kajkrat napeljal nanj, pa se mu je znal Klevž spretno izmakniti.

"Zadaj še tiste mesce odbiješ, pa boš sproti. Po eni strani si kar pametno napravil. Povem pa, da še nikoli nisem dolgčasa pobijal tako kot letušnjo zimo. Kar nisva vedela z Nežo, kam bi se vtaknila."

Pogovor je tekla tja do polnoči. Potlej se je Neža le spomnila, da bi bilo dobro, ko bi legli. Saj je jutri še en dan.

Jernej je ležal mirno, s prekrizanimi rokami na odelji. Kar nekam ganilo ga je, ko je spet poslušal tiktakanje stare ure, pogledal zeleno se svetlikajočo peč in bohkov kot. Kako je vse domače, iskreno in toplo. Kakor da se je todle rodil in todle rasel. Pod stropom leži mir, blag in nežen in Jerneju se zdi, da diši po suhi oljki, če tli na žerjavi. Voda šumi v raki in pada pod mlin-ska kolesa.

(Dalje prihodnjik)

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Dolže preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani)

čin, če je kdo v pisni zvezi s svojim nekdanjim predstojni-kom. Jugoslavija je namreč de-žela "svobode." Tudi pater Odi-lo Hajnske, ki se mudi na Koro-škem je tak zločinec, s katerim slovenski franciskani iz dežele "svobode in demokracije" ne smejo biti v zvezi. Pri tem ne enemu ne drugemu niso seveda miki ničesar dokazali, kar bi bilo proti slovenski domovini. Provincial Tavčar je dobil štiri leta zapore.

VALENČAK ANTON ali pa-ter Marian je bil obsojen na šest let. Bil je provincijalov glavni pomagač. Pri razpravi je bil "zakrknjen." Tako poročajo ko-munistični listi. Drugih namreč v Jugoslaviji ni, ker je to dežela svobode.

SUHAČ FRANC, pater Ru-pert je odnesel z razprave tri leta. Po strašnih zločinih, ki jih je napravil, bi pričakovali mno-go več. Spravil je baje čez mejo iz Maribora 15 ljudi, ki bi jih rad Tito dobil v svoje kremplje. Pa je pač delal po navodilu pro-vincijala. Pa še en greh ima ta Suhač. Dopisoval je s svojimi učenkami, ki so izven Jugoslavi-je. In čujte, ena je celo žena nekega angleškega majorja in torej brezdvoma sumljiva oseba. (Kaj šele, če bi imela Amerikanka za moža!). V teh pismih je razlagal razmere v Ti-tovini. Ker so slabe, je najbrž slabo poročal. Pa tega niso rekli pri razpravi.

PLANINSEK JOŽEF, pater Gabrijel je prišel najceneje iz sodne dvorane. Prisodili so mu samo šest mesecev. Kot drugi, bo tudi on ves čas zapora lahko raz-mišljaj, zakaj je zaprt, pa ne bo dognal.

KAMNICA PRI BARIBORU ima groznega župnika. Piše se Vinko Munda. Že Nemci ga ta-krat, ko so bili Stalini zavezni-ki niso marali. Iznali so ga kot garjevo ovco čez mejo na Hrvaško. Tam je našel usmilje-ne ljudi pri franciskanih. Pa mu je bilo to delo usmiljenja hrva-ških franciskanih v nasrečo. Ho-tel je onim, ki so ga usmiljeno sprejeli, povrniti dobroto, ko se je tem podobno godilo kot prej njemu od drugega zaveznika Stalina. Ker je njegova župnija na meji, so franciskani prihaja-li k njemu in on jim je pomagal čez mejo, da uidejo nekdanjim nemškimi prijateljem komun-istom. Poleg tega greha ali zloči-na pa je celo tako pridigoval, da komunistični veri ni bilo prav. In tako se je zgodilo, da je ob-enem s franciskani dobil plačilo. Prisojeno mu je pet let. Nemci so ga samo pregnali, nemški za-vezniki komunisti so ga vtaknili v ječo.

SE DVA STA BILA DELE-žNA pri tem procesu komunisti-čuhci dobrot. Rižner Jakob je dobil dve leti in Harih Karol šest mesecev. Oba sta domačina iz Kamnice. Ker sta poznala vsako stezo mimo svetega Urbana na avstrijska tla, sta pomagala be-žati hrvaškim franciskanom.

SOLSKA SESTRA Dvorsak Brigita (redovno ime Saturnina) je bila oproščena. V Kamnici imajo solske sestre svoj samo-stan, zato so bile obdolžene, da so tudi one pomagale beguncem pred komunizmom. Zapri so še stro Saturnino. Na razpravi se je pokazalo, da je v tisti dobi

mišljaj, zakaj je zaprt, pa ne bo dognal.

sploh ni bilo v Kamnici. Pa za to partizani niso tako natančni, če zapro koga, ne da bi revež vedel zakaj.

NAUK CELE ZGODBE. — Komunisti se znesejo nad vsa-kim, če ni sto od sto njihove ve-re. Samo budala jim zaupajo. Drugi nauk je, da je v Jugosla-viji sedaj vse zločin, kar ni v šer-titovcem. Tretji nauk pa je: Če kdo iz Jugoslavije piše, mora samo Tita in njegovo modrost hvaliti, drugače je vedno v ne-varnosti, da naredi zločin. Iz ra-ja se sme poročati samo dobro. Vse to v imenu svobode, ki jo vaše titovske prismođe po Ame-riki menda še zmermo na Titovi-ni občudujejo.

Jože Tomažič:

Slepar in ropar

Nekoč se srečata slepar in ropar in se domenita, da bosta delala skupno; ropar bo moril, slepar pa sleparil.

"Dobro si zapomni; jaz bom vsakega osleparil!" reče sle-par in oba odideta v krčmo.

Slepar naroči pečene piške, klobase in starino. Ko sta se že najedla in napila, odide v kuhinjo in da natakarici sto kron.

"Tukaj vam plačava, kar sva pojedla, ostanek denarja pa mi boste vrnili v sobi, ko stezo mimo svetega Urbana na avstrijska tla, sta pomagala be-žati hrvaškim franciskanom."

"Dobro," odvrne natakari-ca.

"Ti, slepar, tema se že dela. Plačajva, kajti na delo bi šel."

Plačajva, ropar.

"Jaz sem že na delu. Pla-čam!" je poklepal natakarico. Ta izračuna zapitek in našte-va sleparju denar. Med tem pa slepar suče svoj klobuk na glavi in jo vpraša:

"Je že dovolj?"

"Ne še," odvrne natakarica.

"Ali je morda zdaj dovolj?"

vpraša znova slepar in zasuje klobuk.

"Se ne!"

Slepar se bolj obrne klobuk.

"Zdaj pa bo ravno prav."

reče natakarica in mu vrne še nekaj denarja.

Roparju, ki ni vedel, da je slepar v kuhinji plačal sto kron, ta klobuk silno ugaja, zato mu pravi:

"Ti slepar, prodaj mi klo-buk!"

"Zakaj pa ne? Za štiri ti-soč, če hočeš!" je slepar takoj pripravljen skleniti kupčijo.

"Toliko ne dam! Preveč je!"

"Kaj bo preveč? Vse svoje življenje boš zastonj jedel in pil!"

Roparju je to povsede, zato skleneta kupčijo in odideta na-razen.

Ropar pride v mesto, si v krč-mi naroči obilno kosilo in ho-če plačati tako, kakor je prej videl sleparja. Suče in suče klobuk in sprašuje, če je že do-volj. Toda nazadnje je le mo-ral plačati z denarjem in še na-

cesto so ga vrgli, ker se je na tak način norčeval z njimi. Je-zen gre k sleparju in mu re-če:

"Slepar, denar nazaj! Tvoj klobuk ne plačuje sam!"

"To je pa res čudno! — De-narja ti pa vendar ne morem vrniti, ker sem kupil tako kra-vo, ki spušta zlatnike."

Ker ropar tega ni verjel, ga je slepar peljal v hlev, kjer je bil poprej v kravjake pomešal nekaj zlatov.

"Ali zdaj vidiš?"

"Vidim. Joj, prodaj jo me-ni!"

"Za štiri tisoč."

"Preveč bo!"

"Kaj bo preveč, če boš pa imel vse življenje mleko in še denar!" trdi slepar. Ropar okleva.

"No, zaradi klobuka ti spu-stim polovico."

In res skleneta kupčijo.

Ropar ves vesel prižene kra-vo domov in jo odpelje v hlev.

Z ženo čakata in čakata ter brskata po kravjaku, a zlata in nikjer. Ves jezen odžene kra-vo k sleparju nazaj.

Slepar pa je zagledal ropar-ja skozi okno. Hitro postavi na sredo sobe oder, leže nanj in naroči ženi, naj reče ropar-ju, da ji je mož umrl. Ko ro-par pride do hiše, pusti kravo pred vrati, stopi v vežo in vpraša ženo, kje je mož, kate-rega hoče na vsak način ubiti. Toda sleparjeva žena ga pro-si:

"Ne prenašli se, preljudi kristjan! Moj mož je vendar umrl. Kaj boš mrtvega ubijal?"

V sobi leži na paroh, pojdi k njemu in pomoli za njegovo dušo!"

In res, oba odideta v hišo, kjer je ležal slepar lepo po-krit na parah. Ropar ga po-skropi in pomoli. Ko pa se spomni klobuka in krave reče:

"Ne, za slovo mu še stisnem vrat namesto roke, sleparju grdemu."

"Ne stori tega, saj veš, da mu duše tako ali tako ne mo-reš zadušiti."

"Nič, kaj boš govorila o du-ši! Stisnem ga za vrat, pa bo!"

Brž zleze nanj ter sede na njegove skršene noge, ki so se pa takoj zravnale. Slepar pa se naenkrat dvigne ter z nogo sune roparja na tla. — Ropar se hitro pobere in reče: "Saj vem, falot si bil v življenju, pa si še zdaj, ko si mrtev!" Na-to pa prestrašen urno zbeži.

Ameriška in evropska označba mer

Pri čevljih je razlika v označ-bi mere za približnih 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moš-kih ali ženskih čevljih. Na pri-mer: če vam sorodnik piše, da potrebuje čevlje št. 39 je to ame-riške mere 6½; št. 40 je 7, št. 41 je 8, 42 je 9, 43 je 10, 44 je 11. Ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Tako bi na pri-mer št. 38 bila ameriške mere 6, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblekah pa je raz-lika v označbi mere vedno za 8 točk. Na primer, če vam sorod-nik piše, da nosi obleko št. 40, je to ameriške mere 32, št. 42 je ameriške mere 34, 44 je 36, 46 je 38, 48 je 40, 50 je 42 in 52 je 44.

Isto je pri meri za deklice. Ev-ropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18, in 46 je 20.

* Pri moških oblekah pa zače-njajo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriška 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri moških srajcah pa je razli-ka v označbi sledeča: št. 35 po-meni ameriško mero 13½, 36 je 14, 37 je 14½, 38 je 15, 39 je 15½, 40 je 16, 41 je 16, 42 je 16½, 43 je 17. (Po "Obzoru.")

Niso se poznali

Ko so se vračali neki vinski bratci — iz gostilne in pozno po-noči seveda — so bili tako natr-kani, da se niso niti dobro pozna-li med seboj, čeprav so vedeli za stanovanj.

Ko prikolovratijo pred neko hišo, prično klicati:

"Gospa Korenčkova, pridite doli po svojega moža, da bomo vedeli, kateri smo za naprej..."

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

DELO DOBIJO

MACHINE REPAIRMAN, 40 ur na teden, dobra plača od ure, 3. šif. Vprašajte

Oliver Corporation

prej Cleveland Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

(15)

Za hišna dela

Sprejme se starejšo žensko za hišna dela; dobi sobo in hrano ali pa plačo. Pokličite čez dan IV 9580, zvečer po 6:30 pa KE 6164.

(16)

MALI OGLASI

Iščemo stanovanje

Tri odrasle osebe iščejo 4 do 5 sob s kopalnico, v hrvaški oko-lici med 55. in 79. cesto. Pokli-čite po 4 uri popoldne EN 5250.

(16)

Harmonika naprodaj

Nemškega izdelka, 3 vrstna trikrat uglašena, se proda za \$75, je v jako dobrem stanju. Vprašajte na 875 E. 154. St. po 4 uri popoldne, ali v soboto in nedeljo ves dan.

(16)

Oskrbnika iščejo

Pri cerkvi Marije Vnebovzete (Collinwood) iščemo po smrti prejšnjega oskrbnika novega, ki je zanesljiv in trezen človek. Plača je dobra. Kdor ima vese-lje do tega, naj se zglaši na 15519 Holmes Ave. Cleveland 10, Ohio.

(14)

Samo \$2,500 takoj

Potem pa \$45.45 na mesec po-vrhu davkov, kupi nov 4 sobe bungalow blizu E. 200. ceste. Plinska gorkota, peščen dovoz, se lahko takoj vselite. Naj vam ga razkažemo še danes.

Lou Herzog & Associates

620 E. 200. St.

IV 5143.

(Jan. 14, 21, 28)

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE SOPROGE IN DOBRE MATERE

Amalije Novinc

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči 21. januarja 1947

Eno leto Te že remlja krije, truplo v grobu tam tihno, nam pa težko je pri srcu, po lici solza nam drsi.

Sladko počivaj tam v grobu, v tihem tam kraju miru, duša pa vedno plačilo naj uživa pri večnem Bogu.

Zaljubljeni ostala:

SOPROG in SIN

Cleveland, O., 21. jan. 1948.

To Help Another Child

"This used fat is not for you," radio star Jinx Falkenberg explains to her young son, Patrick, "but it may help another child somewhere in the world. Kitchen grease sold to meat dealers is used industrially over here, which releases fats and oils for distribution to starving people in Europe. That is why I save every drop of used cooking fat, and our government urges every woman to do the same," says Jinx.

Mali električni avto v Tokiju. — Ameriški MP, ki vrši prometno stražo na ulici v To-kiju, s zanimanjem zve na prilikavi avto, v katerem se pelje bivši japonski vojak iz Osa-ka. Avto je znan pod imenom "Baby Star," ima 100 vatni električni motor s polovico konjske sile, ki lahko vozi tri ure s hitrostjo 15 milj na uro.

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja
spisal IVAN ZOREC

Menihom je vse to bilo hudo
čez glavo. Nejevoljni in žalostni
so se pripravili, da bi želi križem svet.

XLI.

Dokler jeft shiv bom,
Na vaf jeft mi flum bom.
Sdaj vaf lepu objamem.
Od vřih flavu vsamem.

In že so minevali poslednji
dnevi, ki jih je menihom še bilo
prebiti v Stični.

Zadnje nedeljo je iz bližnjih
in daljnih krajev prinitelo ljudi,
da za vse še prostora ni bilo
v veliki stiški cerkvi.

Samostanska družina se je
ustopila obokraj velikega ol-
tarja; opat se je ločil od nje
in šel, da bi v slovo govoril sti-
škim ljudem.

Stopil je na prižnico. Oble-
čen je bil po opatje: na glavi
je imel belo mitro, v roki krivo
opatjo palico, čez prsi zlato ve-
rižico z dragotnim križčkom.
na prstancu pa bleščec prstan

velike vrednosti. Vsa cerkev
je zajokala, še preden je kate-
ro zinil. Ljubezen ljudstva ga
je ganila, da je tudi sam zaihtel
in naposled le težko spre-
govoril za slovo.

"Kar umre v pokorščini in
ljubezni do Boga, spet oživi,"
je sklenil govor, ki mu ga je
trgal glasni jok ljudstva. "Bog
včasih vzame z eno roko, zato
pa vrne po svoji previdnosti z
obema rokama, vrne, ker je pra-
vičen in dober. Pred šest sto
in petdesetimi leti je bila meni-
he v taj kraj privela Marija;
vemo, verujmo, da jih ne bo pu-
stila v sramoti in pregnanstvu:
pride čas, ko se beli menih vr-
nejo v našo lepo Stično, da bi
spet služili Bogu in da bi z be-
sedo in dejanjem pomagali
ljudstvu..."

Stiška cerkev, kakor je bila
stara, še ni slišala takega joka.
Razvezal se je iz mehke stiške
duše, žalostna ljubezen ga je
bridko jokala.

Le počasi in kakor odmrli so
se potlej ljudje motali iz cer-
kve. Na skali sredi Tekavnice
je že stal Trlep in otožno gle-
dal po svetu, ki se je zgrinjal
okoli njega.

"Teman mu je pogled," so se
dregali, "hudih mora imeti za
bregom."

"E, udarilo ga je, udarilo tu-
di njega."
"Menih in Trlepa, oba boli,
ker se jima pot cepi v razpot-
je."

"Trlep in samostan sta zme-
rom bila eno."

"Da, Trlepa si videl, ko si
gledal samostan."

Trlepu se je pogled obrnil
v samostan. Hudo mu je bilo.
Posebno za opatom in patrom
Tončkom. Misli mu niso ho-
dile samo za ljudmi, ki so go-
mazeli okoli njega, silile in vr-
tale so tudi do menihov.

"Kako jim mora biti hudo!"
so se mu oči meglele.

Skočil je s skale in se obrnil
proti domu.

"Saj sem rekel," se je neki
mož odhrkal, "hudo je udarilo
Trlepa: ne more več govoriti,
kar je otodile še hotel."

"E, hudo je tudi nam," je še
ta, oni menil. "Menihov ne po-
zabimo zlepa."

"Škoda, zemljo bi nam bili
moral dati v last, saj so vedeli
že dolgo, da jim bo iri in da je
s seboj ne vzamejo."

"Hm, kaj hočeš, gosposka so
bili, ne slaba za nas, gosposka
pa vendarle."

Tekavnica se je praznila,
ljudstvo se je poniglavo razha-
jalo.

Vsi zvonoci so zvonili; njih

glas se je odmikal, lovil in pre-
pletal.

V kapiteljski sobani so prav
tačas vsi menih poslušali zad-
njo sermo — govor svojega
opata.

"Svetna sila nas je zapodila
po svetu," jim je ob koncu go-
vora še rekel s prav drhtečim
glasom. "Pojdimo torej, bo-
žja volja je taka! Duhovne

vezi, ki samostansko družino
tako lepo vežejo z opatom, so
se pretrgale. Tako vas odve-
zujem obljub: da bivate v sa-
mostanu, da ostanete ubožni in

da se pokorite svojemu opatu.
Poslovimo se še s spominom
blaženih menihov prednikov in
s stiško zavetnico Žalostno Ma-
terjo božjo..."

Menih so glasno ihteli, opat

sam je komaj še mogel reči:
"Sovražnik že stresa vrata,
surgite, fratres, abeamus hinc
— vstanite, bratje, pojdimo od-
tod!"

(Konec)

St. Olaf Choir

Olaf C. Christiansen, Director

MUSIC HALL

January 26, 8:30 P. M.

Admission: \$2.40, \$1.50, \$1.25, 90¢
Tax Included

TICKETS AT TAYLOR'S

ATTENTION Veterans-Civilians DE SIMIO SCHOOL of SHOE REPAIR

G. I. Approved
REGISTER NOW—DON'T DELAY
Learn a Profitable Trade
CLASSES:
8 A. M. to 1 P. M.
1 P. M. to 6 P. M.
6 P. M. to 10 P. M.
Interview at
418 FRANKFORT AVE.
OR
Phone SU 5542

Našim naročnikom v Chicagu

naznanjamo, da sprejema naročnino za naš list, kakor tudi
za oglese: TISKOVNA DR. "EDINOST" v Chicagi, na na-
slovu 1849 W. Cermak Road.

Tam vam pomagajo tudi sestaviti na željo razne ogla-
se, zahvale in naznanila, itd. ter iste nam pošljejo za objavo.

Razpis delniške seje

v nedeljo 25. januarja 1948

ob 1 uri popoldne se vrši redna delniška seja
KORPORACIJE SLOVENSKEGA DOMA
15810 HOLMES AVE.

To obvestilo je smatrati za uradni poziv vsem
delničarjem

FRANK WALTER, tajnik.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena \$2.00
in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

SEDMAK Moving & Storage

ALSO
LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.
KE 6580

Bolezni na mehuruju in žlezah

Ako imate težave z vodo in vas peče
v odvodnem kanalu, ali če morate
večkrat na vodo ali čutite bolečine v
hrbtu, je to nevarno znamenje. Po-
svetujte se z zdravnikom, ki ima 15
let uspešne izkušnje v bolnišnici v
tej posebnosti.

DR. PAUL W. WELSH
HYDROPATHIC CLINIC
423 Citizens Bldg., 850 Euclid Ave.
Telefon MA 6016

Uradne ure: 10 do 4 razen ob sredah
in po dogovoru

OTHERWISE HE'S FINE!

Redka lovska sreča. — Gerald Hall je imel to redko
lovsko srečo, da je ustrelil belo (albino) srno blizu Osceola,
Pa. Srna je tehtala 100 funtov in je čisto bela razen par
majhnih temnih lis.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA
BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6805 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELBAR, lastnik.

Direktorij Slovenskega Delavskega Doma

15335 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio

naznanja vsem članom in društvom članom korpora-
cije "Slovenski Delavski Dom," da se vrši

REDNA LETNA SEJA KORPORACIJE

v nedeljo 25. januarja 1948

pričetek ob 2 popoldne.

Za direktorij Slovenskega Delavskega Doma,
VINCENT COFF, tajnik.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali
ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite
se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
HE 2730. 1146 E. 61st St.

1888

1947

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI MOJE LJUBLJENE IN NIKDAR
POZABLJENE SOPROGE

Jennie Welikanje

ki je zaspala v Gospodu v noči 21. januarja 1947

Draga moja, draga Jennie,
že je eno leto šlo v večnost,
odkar Te k'je črna zemlja,
tam na mirnodvoru na Kalvariji.

Grenka bila je ločitev,
teško bilo je slovo;
pa se vedno Te spominjam,
s tugo, boljo in žalostjo.

Tvoj žalujoči soprog

MATTHEW WELIKANJE

Cleveland, Ohio, 21. januarja 1948.